

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o dotacji przeznaczonej dla niektórych podmiotów.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią posłankę Wandę Nowicką.

(-) Rafał Adamczyk; (-) Magdalena Biejat; (-) Włodzimierz Czarzasty; (-) Agnieszka Dziemianowicz-Bąk; (-) Monika Falej; (-) Maciej Gdula; (-) Daria Gosek-Popiołek; (-) Arkadiusz Iwaniak; (-) Maciej Konieczny; (-) Przemysław Koperski; (-) Maciej Kopiec; (-) Katarzyna Kotula; (-) Katarzyna Kretkowska; (-) Paweł Krutul; (-) Anita Kucharska-Dziedzic; (-) Marcin Kulasek; (-) Robert Kwiatkowski; (-) Beata Maciejewska; (-) Paulina Matysiak; (-) Wanda Nowicka; (-) Robert Obaz; (-) Karolina Pawliczak; (-) Małgorzata Prokop-Paczkowska; (-) Andrzej Rozenek; (-) Joanna Scheuring-Wielgus; (-) Joanna Sensyzyn; (-) Anita Sowińska; (-) Wiesław Szczepański; (-) Andrzej Szejna; (-) Jan Szopiński; (-) Krzysztof Śmiszek; (-) Tadeusz Tomaszewski; (-) Tomasz Trela; (-) Katarzyna Ueberhan; (-) Dariusz Wieczorek; (-) Zdzisław Wolski; (-) Marcelina Zawisza; (-) Anna Maria Żukowska.

Ustawa

z dnia ... 2021 r.

o zmianie ustawy o dotacji przeznaczonej dla niektórych podmiotów

Art. 1. W ustawie z dnia 30 sierpnia 2013 r. o dotacji przeznaczonej dla niektórych podmiotów (Dz. U. z 2019 r. poz. 1771, z 2020 r. poz. 2398) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 w pkt 5 in fine dodaje się przecinek i pkt 6 w brzmieniu: "6) Zabytkowa Kopalnia Srebra oraz Sztolnia "Czarnego Pstrąga" w Tarnowskich Górach zarządzane przez Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Tarnogórskiej";
- 2) w art. 3 ust. 1 pkt 1 lit. c średnik zamienia się na przecinek i dodaje się lit. d w brzmieniu: "d) utrzymania, zabezpieczenia i ratowania zabytkowych części podmiotów, o których mowa w art. 1 pkt 6;"

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

1. Potrzeba i cel uchwalenia ustawy, rzeczywisty stan prawny w przedmiotowej dziedzinie

Celem projektu jest zmiana przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 2013 r. o dotacji przeznaczonej dla niektórych podmiotów (Dz. U. z 2019 r. poz. 1771) polegająca na dodaniu do katalogu podmiotów: Zabytkowa Kopalnia Srebra oraz Sztolnia "Czarnego Pstrąga" w Tarnowskich Górach zarządzane przez Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Tarnogórskiej". Zabytkowa kopalnia w lipcu 2017 r. została wpisana na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO jako jeden z obiektów wpisu o nazwie: Kopalnia rud ołowiu, srebra i cynku wraz z systemem gospodarowania wodami podziemnymi w Tarnowskich Górach.

Miesięczny koszt funkcjonowania podmiotów to 200 tysięcy złotych, do tej pory wydatki pokrywano ze środków własnych stowarzyszenia prowadzącego placówkę oraz wsparcia unijnego i samorządowego. Wydatki są przeznaczane na niezbędne inwestycje, warunkujące jej utrzymanie się na prestiżowej liście światowego dziedzictwa UNESCO. Działacze społecznych podejmują aktywności crowdfundingowe, jednak są one niewystarczające.

Do tej pory instytucja nie otrzymała wsparcia ze środków budżetu państwa - brak pomocy może spowodować bankructwo, konieczność zwalniania pracowników i wykreślenie z prestiżowego wpisu UNESCO.

2. Różnice między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

W art. 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2013 r. o dotacji przeznaczonej dla niektórych podmiotów do katalogu dodaje się Zabytkową Kopalnię Srebra oraz Sztolnię "Czarnego Pstrąga" w Tarnowskich Górach, zarządzane przez Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Tarnogórskiej". W art. 3 dodaje się cel dotacji dla wskazanych podmiotów, jakim jest utrzymanie, zabezpieczenie i ratowanie zabytkowych części. Proponuje się, żeby ustawa weszła w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, co będzie czasem wystarczającym dla korekt planów finansowych.

3. Przewidywane skutki społeczne i finansowe

Projektowana ustawa utrzyma i rozszerzy dostęp do kultury i narodowego dziedzictwa, jakim jest kopalnia srebra w Tarnowskich Górach.

4. Źródła finansowania

Projekt nie pociąga za sobą dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego, zwłaszcza po zwiększeniu środków na wykonanie ustawy w wyniku nowelizacji z dnia 27 listopada 2020 r. (Dz.U. poz. 2398).

5. Oświadczenie o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

6. Oświadczenie o notyfikacji zgodnie z przepisami dotyczącymi funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji lub uzgodnienia. Projekt nie będzie podlegał notyfikacji zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

7. Zgodność z Konstytucją RP

Projektodawcy oświadczają, iż przedstawiony projekt ustawy w ich ocenie jest zgodny z Konstytucją RP.

8. Założenia projektów aktów wykonawczych

Projekt nie wymaga wydania dodatkowych aktów wykonawczych.

9. Konsultacje społeczne

Projekt nie był poddawany formalnym konsultacjom społecznym.

.

Warszawa, 30 marca 2021 r.

BAS-WAPM-666/21

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SPS-WP.020.36.6.2021

Data wpływu 31.03.2021

Pani

Elżbieta Witek

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o dotacji przeznaczonej dla niektórych podmiotów (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Wanda Nowicka)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2019 r. poz. 1028, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Zgodnie z intencją projektodawców projekt ustawy ma na celu zmianę ustawy z dnia 30 sierpnia 2013 r. o dotacji przeznaczonej dla niektórych podmiotów¹.

Celem projektu ustawy jest rozszerzenie katalogu podmiotów, którym przysługuje dotacja o Zabytkową Kopalnię Srebra oraz Sztolnię „Czarnego Pstrąga” w Tarnowskich Górach. Projekt ustawy rozszerza również katalog celów wykorzystania dotacji o utrzymanie, zabezpieczenie i ratowanie zabytkowych części Kopalni oraz Sztolni, o których mowa w projekcie.

Projektowana ustawa ma wejść w życie 30 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Ocena zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej wymaga odwołania się do przepisów dotyczących zasad przyznawania pomocy przez państwo – art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zwanego dalej „TfUE”. Zgodnie z art. 107 ust. 1 TfUE „wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi”. Zakaz udzielania pomocy państwa nie jest jednak bezwzględny. Zgodne z rynkiem wewnętrznym są kategorie pomocy określone w art. 107 ust. 2 TfUE.

W przepisach art. 108 TfUE określono natomiast ramy proceduralne w zakresie kontroli pomocy państwa. Zgodnie z art. 108 ust. 3 TfUE Komisja jest

¹ Dz. U. z 2019 r., poz. 1771, ze zm.

informowana, w czasie odpowiednim do przedstawienia swoich uwag, o wszelkich planach przyznania lub zmiany pomocy. Jeżeli uzna, że plan nie jest zgodny z rynkiem wewnętrznym, wszczyna niezwłocznie procedurę wyjaśniającą. Państwo członkowskie nie może wprowadzić w życie projektowanych środków, dopóki procedura ta nie doprowadzi do wydania decyzji końcowej w trybie rozporządzenia Rady (UE) 2015/1589 z dnia 13 lipca 2015 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej² (dalej: rozporządzenie 2015/1589).

Rozporządzenie 2015/1589 stanowi, że zainteresowane państwo członkowskie zgłasza Komisji w odpowiednim czasie wszelkie plany przyznania nowej pomocy (art. 2 ust. 1). Nową pomocą jest każda pomoc, czyli programy pomocowe i pomoc indywidualna, która nie jest pomocą istniejącą, włącznie ze zmianami istniejącej pomocy (art. 1 lit. c). Programem pomocowym jest każde działanie, na którego podstawie, bez potrzeby dalszych środków wdrażających, można dokonać wypłat pomocy indywidualnej na rzecz przedsiębiorstw określonych w akcie w sposób ogólny i abstrakcyjny oraz każde działanie, na którego podstawie pomoc, która nie jest związana z konkretnym projektem, może zostać przyznana jednemu lub kilku przedsiębiorstwom na czas nieokreślony lub w nieokreślonej kwocie (art. 1 lit. d). Pomocą indywidualną jest pomoc, która nie jest przyznawana na podstawie programu pomocowego oraz podlegającą obowiązkowi zgłoszenia pomoc przyznawaną na podstawie programu pomocowego (art. 1 lit. e).

Wykonaniu art. 108 ust. 3 TfUE służy, na gruncie polskiego prawa krajowego, ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej³. Stosownie do art. 12 ust. 1 tej ustawy projekty programów pomocowych (programem pomocowym jest np. projekt ustawy przewidujący udzielanie pomocy publicznej) wymagają uzyskania opinii Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK). Opinie te zawierają m.in. stanowisko, czy projekt przewiduje udzielanie pomocy publicznej, stanowisko w sprawie zgodności pomocy publicznej z rynkiem wewnętrznym, propozycje zmian przedstawione w celu zapewnienia zgodności postanowień projektu z rynkiem wewnętrznym, stanowisko w sprawie obowiązku notyfikacji projektu. Podmioty właściwe do wystąpienia z wnioskiem o wydanie opinii określają art. 13 i art. 16a ustawy. Z wnioskiem takim występuje organ administracji publicznej opracowujący projekt programu pomocowego, natomiast w przypadku projektu ustawy będącej programem pomocowym opracowanym przez podmiot niebędący organem administracji publicznej, o opinię i przekazanie do Komisji projektu, w celu dokonania jego notyfikacji, występuje organ właściwy na podstawie Regulaminu Sejmu. Organem tym jest Marszałek Sejmu (art. 10 ust. 1 pkt 10a regulaminu Sejmu). Wniosek jest kierowany do Prezesa UOKiK. Decyzję w sprawie dokonania notyfikacji podejmuje, po

² Dz. Urz. UE L 248 z 24.9.2015, s. 9.

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 708.

zapoznaniu się z opinią Prezesa UOKiK, Rada Ministrów (art. 16 ust. 2 ustawy). Prezes UOKiK, za pośrednictwem Stałego Przedstawicielstwa RP przy UE w Brukseli, dokonuje notyfikacji projektu programu pomocowego, czyli przekazuje Komisji projekt ustawy, by Komisja mogła dokonać oceny planowanej pomocy ze rynkiem wewnętrznym.

Niektóre rodzaje pomocy są uznane za zgodne z rynkiem wewnętrznym i zwolnione z obowiązku notyfikacji, o którym mowa w art. 108 ust. 3 TfUE, na mocy rozporządzeń Komisji. Jednym z nich jest rozporządzenie Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu⁴. (dalej: rozporządzenie 651/2014). Zgodnie z rozporządzeniem 651/2014 pomoc, która spełnia wszystkie warunki w nim określone, jest uznana za zgodną ze wspólnym rynkiem i zwolniona z obowiązku notyfikacyjnego.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Projektowana ustawa zmierza do rozszerzenia katalogu podmiotów, którym przysługuje dotacja w oparciu o dotychczas obowiązującą ustawę o dotacjach dla niektórych podmiotów o Zabytkową Kopalnię Srebra oraz Sztolnię „Czarnego Pstrąga” w Tarnowskich Górach. Projekt ustawy rozszerza również katalog celów wykorzystania dotacji o przeznaczenie dotacji na utrzymanie, zabezpieczenie i ratowanie zabytkowych części Kopalni oraz Sztolni, o których mowa w projekcie. Zgodnie z art. 9 i art. 11 ustawy dotacja jest przyznawana przez ministra właściwego do spraw gospodarki złożami kopalin.

Regulacje te należy poddać analizie pod kątem zgodności z art. 107 ust. 1 TfUE ustalającym reguły przyznawania pomocy przedsiębiorcom przez państwa członkowskie.

W myśl orzecznictwa Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej: TSUE) pomoc udzielona przez państwo członkowskie przedsiębiorcy jest niezgodna ze wspólnym rynkiem, jeżeli spełnia cztery przesłanki: 1) pomoc została udzielona przez państwo członkowskie lub przy użyciu jego zasobów, 2) pomoc stanowi dla przedsiębiorstwa korzyść, 3) pomoc ma charakter selektywny, 4) pomoc grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję oraz wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Przesłanki te muszą być spełnione kumulatywnie⁵.

Ad 1) Projekt ustawy nowelizującej zmierza do przyznania dotacji podmiotowi zarządzającemu Zabytkową Kopalnią Srebra oraz Sztolnią „Czarnego Pstrąga” w Tarnowskich Górach. Zgodnie z obowiązującymi przepisami dysponentem dotacji jest minister właściwy do spraw gospodarki

⁴ Dz. Urz. UE L 187 z 26.04.2014 r. s. 1-78.

⁵ Wyrok TSUE z 24 lipca 2003 r. w sprawie C-280/00, *Altmark*, EU:C:2003:415; wyrok Sądu Pierwszej Instancji (dalej: SPI) z 22 lutego 2006 r. w sprawie T-34/02, *EURL Le Levant 001 i in. przeciwko Komisji*, EU:T:2006:59.

złożami kopaliny, a dotacja jest wypłacana na wniosek podmiotu, któremu przysługuje na podstawie umowy zawartej pomiędzy ministrem, a podmiotem uprawnionym do otrzymania dotacji (art. 6-11 ustawy z dnia 30 sierpnia 2013 r. o dotacjach dla niektórych podmiotów). Dotacja udzielana będzie ze środków pochodzących z budżetu państwa. W związku z powyższym pierwsza z przesłanek uznania pomocy za niezgodną z rynkiem wewnętrznym, w rozumieniu art. 107 TfUE, może zostać uznana za spełnioną.

Ad 2) Zgodnie z orzecznictwem TSUE pojęcie przedsiębiorstwa jest rozumiane szeroko i obejmuje wszystkie podmioty uczestniczące w działalności gospodarczej (rozumianej jako oferowanie towarów lub usług na rynku wewnętrznym⁶), niezależnie od ich formy organizacyjnej i prawnej oraz źródeł finansowania⁷. Pomoc być przyznana niekoniecznie przedsiębiorstwu *sensu stricto*, ale jakimkolwiek podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą. Przez tę ostatnią rozumie się działalność polegającą na oferowaniu towarów i/lub usług na określonym rynku⁸. Trybunał Sprawiedliwości definiuje pojęcie przedsiębiorstwa szeroko. I tak za przedsiębiorstwa zostały uznane różnego rodzaju spółki handlowe, jak i wolne zawody czy też fundacje. W orzeczeniu *Cassa di Risparmio di Firenze* TSUE orzekł, czy działalność prowadzona przez włoskie fundacje bankowe może być zakwalifikowana jako działalność gospodarcza. Trybunał Sprawiedliwości udzielił odpowiedzi twierdzącej, odnosząc się do części działalności polegającej na kontroli kapitału banków i ich wspomaganie⁹. Bez wątplenia ustanawiane mocą projektowanej ustawy prawo otrzymania dotacji jest korzystne dla podmiotu zarządzającego obiektami wymienionymi w projekcie ustawy. Wobec faktu, że podmiotem zarządzającym jest stowarzyszenie prowadzące działalność gospodarczą¹⁰, należy przyjąć, że projekt dotyczy przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 107 TfUE i, w związku z tym, określone w nim wsparcie spełnia drugą przesłankę uznania za pomoc niezgodną z rynkiem wewnętrznym.

Ad 3) W myśl orzecznictwa TSUE pomoc udzielana przedsiębiorstwom przez państwo ma charakter selektywny, jeżeli sprzyja „niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów” w porównaniu z innymi, które znajdują się w porównywalnej sytuacji faktycznej i prawnej. Nie stanowią natomiast pomocy korzyści stosowane bez rozróżnienia do wszystkich

⁶ Wyrok TSUE z 18 czerwca 1998 r. w sprawie C-35/96, *Komisja p. Republice Włoskiej*, EU:C:1998:303, pkt 36.

⁷ Wyrok TSUE z 23 kwietnia 1991 r. w sprawie C-41/90, *Höfner i Elser*, EU:C:1991:161, pkt 21.

⁸ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 19 lutego 2002 r. C-309/99 *Wouters*

⁹ C-222/04 *Cassa di Risparmio di Firenze*)

¹⁰ Zob. art. 3 ust. 2 Statutu Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Tarnogórskiej [STATUT-11.11.2017r..pdf \(smzt.pl\)](#)

podmiotów¹¹. Okoliczność, że liczba przedsiębiorstw, które mogą domagać się przyznania pomocy, jest bardzo znacząca, czy też, że przedsiębiorstwa te należą do różnych sektorów, nie wystarcza by wykluczyć selektywny charakter pomocy. Z przepisów projektowanej ustawy wynika, że wsparcie dotyczyć będzie wskazanego wprost w ustawie podmiotu zarządzającego obiektami Zabytkowej Kopalni Srebra oraz Sztolni „Czarnego Pstrąga” w Tarnowskich Górach. Ustanawiane wsparcie w tym zakresie ma zatem charakter selektywny.

Ad 4) W odniesieniu do przesłanki groźby zakłócenia lub zakłócenia konkurencji i wpływu na wymianę handlową między państwami członkowskimi przyjmuje się w orzecznictwie TSUE, że dla jej zaistnienia nie jest konieczne wykazanie faktycznego wpływu pomocy na wymianę handlową między państwami członkowskimi i rzeczywistego zakłócenia konkurencji. Wystarczające jest wykazanie jedynie potencjalnego wpływu pomocy na tę wymianę handlową i zakłócenie konkurencji¹². Nie jest również konieczne, by przedsiębiorstwa korzystające z udzielanej pomocy uczestniczyły w wewnętrznej wymianie handlowej. Przyznane im korzyści mogą bowiem utrudniać wejście na rynek wewnętrzny danego państwa przedsiębiorcom z innych państw członkowskich lub też wejście na rynek innego państwa. Przyjmuje się, że nawet pomoc o stosunkowo niewielkim zakresie może zostać uznana za wpływającą na wymianę handlową między państwami członkowskimi, jeżeli w sektorze, w którym działają przedsiębiorstwa korzystające z niej, istnieje silna konkurencja.

Uwzględniając przywołane orzecznictwo trzeba przyjąć, iż projektowane wsparcie może zostać z dużym prawdopodobieństwem uznane przez Komisję Europejską za mogące grozić zakłóceniem konkurencji oraz mające wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

Analizując zgodność z rynkiem wewnętrznym dotacji określonych w projekcie ustawy, należy wziąć pod uwagę art. 107 ust. 3 lit. d TfUE. Zgodnie z tym przepisem, pomoc przeznaczona na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego może zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej i konkurencji w Unii w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem. Z uwagi na to, że wśród proponowanych w projekcie ustawy zadań, które mają być finansowane z przyznanych dotacji, wymieniono zadania wiążące się z utrzymaniem, zabezpieczeniem i ratowaniem zabytkowych części podmiotów wymienionych w projekcie nowelizującym ustawę (art. 1 pkt 2 projektu), Komisja może uznać

¹¹ Wyrok TSUE z 15 listopada 2011 r. w sprawach połączonych C-106/09 P i C-107/09, Komisja (C-106/09 P) i Królestwo Hiszpanii (C-107/09 P) p. Government of Gibraltar i Zjednoczonemu Królestwu Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, EU:C:2011:732, pkt 73-75.

¹² Wyrok SPI z 4 września 2009 r. w sprawie T-211/05, *Republika Włoska p. Komisji*, EU:T:2009:304, pkt 152 potwierdzony wyrokiem TSUE z 24 listopada 2011 r. w sprawie C-458/09 P, *Republika Włoska p. Komisji*, EU:C:2011:769.

planowana pomoc za dopuszczalną. Nie oznacza to jednak zwolnienia z obowiązku notyfikacji w trybie art. 108 ust. 3 TfUE.

Trzeba także wziąć pod uwagę przepisy rozporządzenia 651/2014, którego art. 53 dotyczy pomocy na zachowanie dziedzictwa kulturowego. Wobec ogólnie sformułowanego zakresu przedmiotowego pomocy przewidzianej w projekcie ustawy nie można jednoznacznie określić, czy projektowana pomoc spełnia wszystkie kryteria określone w art. 53 rozporządzenia 651/2014 i jest zwolniona z obowiązku notyfikacji w trybie art. 108 ust. 3 TfUE.

Wsparcie przewidziane w projekcie ustawy może zostać uznane za pomoc indywidualną i może podlegać notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie art. 108 ust. 3 TfUE. Pierwszym, krajowym, elementem procedury notyfikacyjnej jest zaopiniowanie projektu ustawy przez Prezesa UOKiK w trybie art. 12 w zw. z art. 16a ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

4. Konkluzje

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o dotacjach dla niektórych podmiotów jest objęty zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.

Projekt może zostać uznany za plan pomocy państwa w rozumieniu art. 108 ust. 3 TfUE. W związku z tym istnieją podstawy do skierowania przez Marszałka Sejmu wniosku do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o wydanie opinii na podstawie art. 12 w związku z art. 16a ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

Autor:

Agnieszka Olszewska

ekspert ds. legislacji

w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:

Wicedyrektor

Biura Analiz Sejmowych

Sobolewski
Przemysław Sobolewski

Warszawa, 30 marca 2021 r.

BAS-WAPM-667/21

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SPS-WP.020.36.7.2021

Data wpływu 31.03.2021

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

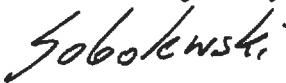
w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o dotacji przeznaczonej dla niektórych podmiotów (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Wanda Nowicka) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Projekt ustawy przewiduje nowelizację ustawy z dnia 30 sierpnia 2013 r. o dotacji przeznaczonej dla niektórych podmiotów¹. Celem projektu ustawy jest rozszerzenie katalogu podmiotów, którym przysługuje dotacja o Zabytkową Kopalnię Srebra oraz Sztolnię „Czarnego Pstrąga” w Tarnowskich Górach. Projekt ustawy rozszerza również katalog celów wykorzystania dotacji o utrzymanie, zabezpieczenie i ratowanie zabytkowych części Kopalni oraz Sztolni, o których mowa w projekcie.

Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy dotacjach dla niektórych podmiotów **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej** w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Autor:
Agnieszka Olszewska
ekspert ds. legislacji
w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:
Wicedyrektor
Biura Analiz Sejmowych

Przemysław Sobolewski

¹ Dz.U. z 2019 r. poz. 1771, ze zm.

RZECZPOSPOLITA POLSKA

PIERWSZY ZASTĘPCA
PROKURATORA GENERALNEGO
PROKURATOR KRAJOWY

Warszawa, dnia 13.04. 2021 r.

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz.

Data wpływu 16.04.2021

PK I BP 0280.89.2021

dot. SPS-WP.020.96.5.2021

Pani

Agnieszka Kaczmarska

Szef Kancelarii Sejmu

Szanowna Pani Ministrze

W odpowiedzi na pismo z dnia 31 marca 2021 r., nr SPS-WP.020.96.5.2021, dotyczące poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o dotacji przeznaczonej dla niektórych podmiotów, przekazanego Prokuratorowi Generalnemu do wyrażenia opinii w trybie art. 3 § 1 pkt 12 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2021 r. poz. 66), uprzejmie informuję, że nie przedstawiam opinii o tym projekcie, normującym problematykę leżącą poza zakresem zadań prokuratury.

z poważaniem

Jacek Świączkowski

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. 14.04.2021

Data wpływu SPS-WP.020.96.10.2021

SĄD NAJWYŻSZY
Rzeczypospolitej Polskiej

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz. 14. 04. 2021
Data wpływu

Warszawa, dnia 12 kwietnia 2021 r.

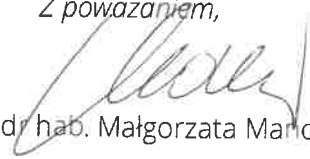
BSA III-021-126/21

Pani
Agnieszka Kaczmarek
Szef Kancelarii Sejmu

Szanowna Pani Minister,

W odpowiedzi na pismo z dnia 31 marca 2021 r., SPS-WP.020.96.5.2021, uprzejmie informuję, że Sąd Najwyższy działając na podstawie art. 1 pkt 4 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 154) nie zgłasza uwag do *poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o dotacji przeznaczonej dla niektórych podmiotów*, albowiem projektowany akt prawny nie jest aktem normatywnym na podstawie którego orzekają i funkcjonują sądy, jak również nie ma on wpływu na sprawy należące do właściwości Sądu Najwyższego.

Z poważaniem,

dr hab. Małgorzata Marowska

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

Warszawa, 10 maja 2021 r.

DMP-3.52.50.2021

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS
L.dz. *SPS-WP-020-96-11-2021*
Data wpływu: *12.05.2021*

Pani Małgorzata Gosiewska,
Wicemarszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

w związku z pismem z dnia 7 kwietnia 2021 r. (znak: SPS-WP.020.96.8.2021), przy którym przekazano projekt *ustawy o zmianie ustawy o dotacji przeznaczonej dla niektórych podmiotów*, pragnę przedstawić co następuje.

Ustawa z dnia 30 sierpnia 2013 r. o dotacji przeznaczonej dla niektórych podmiotów (Dz. U. z 2019 r. poz. 1771 ze zm.), w jej dotychczasowym brzmieniu, przewiduje udzielanie dotacji dla wybranych podmiotów, tj.: Kopalni Soli Bochnia, Kopalni Soli „Wieliczka”, Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze, Kopalni Siarki „Machów” w Tarnobrzegu oraz Spółki Restrukturyzacji Kopalń - w zakresie działań wykonywanych po zakończeniu likwidacji zakładu górniczego wchodzącego w skład byłych Zakładów Górniczo-Hutniczych „Orzeł Biały” w Bytomiu. Dotacje te co do zasady stanowią pomoc publiczną w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Z tego też względu art. 14 ustawy przewiduje, iż jej przepisy, w przypadku gdy konieczna jest zgoda Komisji Europejskiej, stosuje się od dnia ogłoszenia przez Komisję Europejską decyzji o zgodności tej dotacji z rynkiem wewnętrznym.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L.dz. *SPS-WP-020-96-11-2021*
Data wpływu *12.05.2021*

Pomoc, o której mowa w ww. ustawie, w przeszłości była zgłaszana Komisji Europejskiej i akceptowana przez nią w drodze decyzji indywidualnych¹. Ponadto, w 2021 r. pomoc dla Kopalni Soli Bochnia oraz Kopalni Soli Wieliczka udzielona została przez Ministra Aktywów Państwowych na podstawie art. 53 *rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu*², tj. bez konieczności występowania o uprzednią zgodę do Komisji Europejskiej. Pomoc ta podlegała jedynie procedurze przekazania informacji o udzielonej pomocy do Komisji Europejskiej, zgodnie z art. 11 ww. *rozporządzenia 651/2014*³.

Biorąc powyższe pod uwagę, konieczne jest ustalenie, czy dotacja dla Zabytkowej Kopalni Srebra i Sztolni „Czarny Pstrąg”, o której mowa w przesłanym do UOKiK projekcie ustawy, stanowi pomoc publiczną, a następnie, czy pomoc ta może być wyłączona z obowiązku notyfikacji na podstawie ww. *rozporządzenia 651/2014*.

I. Zakres projektu.

Projektowana zmiana ww. ustawy o dotacji przeznaczonej dla niektórych podmiotów ma polegać na rozszerzeniu katalogu podmiotów otrzymujących dotacje o Zabytkową Kopalnię Srebra oraz Sztolnię „Czarny Pstrąg” w Tarnowskich Górach. Przedmiotowe finansowanie przeznaczone ma zostać na utrzymanie, zabezpieczenie i ratowanie, zabytkowych części ww. podmiotów.

II. Kryteria kwalifikacji planowanych dotacji jako pomocy publicznej.

Zgodnie z art. 107 ust. 1 TFUE, „z zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w Traktatach, wszelka pomoc przyznawana przez Państwo Członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi”.

¹ Decyzja KE z dnia 15 października 2014 r. w sprawie SA. 37609 - Pomoc dla prac odwadniających w szybach zlikwidowanych kopalni na terenie Niecki Bytomskiej; decyzja KE z dnia 26 kwietnia 2019 r. w sprawie SA. 51767 - Zmiana pomocy na zachowanie dziedzictwa kulturowego Kopalni Soli Bochnia, decyzja KE z dnia 14 grudnia 2019 r. w sprawie pomocy państwa nr NN 66/2010 (poprzednio N 211/2010) - Polska -pomoc na zachowanie dziedzictwa kulturowego Kopalni Soli „Wieliczka”. W przypadku Kopalni Siarki „Machów” w Tarnobrzegu notyfikacja została wycofana ze względu na fakt, że ustalono, że pomoc publiczna w tym przypadku nie występuje.

² Dz. Urz. UE L 187 z dn. 26.6.2014, ze zm.

³ W procedurze tej została już zgłoszona pomoc dla Kopalni Soli „Wieliczka” (nr zgłoszenia SA.62146 (2021/X)) https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202110/292922_2251733_9_1.pdf oraz Kopalni Soli „Bochnia”(nr zgłoszenia SA.62433 2021(X)) https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202113/293335_2258594_9_1.pdf.

Oznacza to, iż wsparcie dla przedsiębiorcy podlega przepisom dotyczącym pomocy publicznej, o ile jednocześnie spełnia ono następujące przesłanki:

- udzielane jest przez państwo lub ze źródeł państwowych,
- ma charakter selektywny (uprzywilejowuje określonego przedsiębiorcę lub określonych przedsiębiorców albo produkcję określonych towarów),
- przedsiębiorca uzyskuje przysporzenie na warunkach korzystniejszych niż oferowane na rynku,
- grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję oraz wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi UE.

Na wstępie należy zauważyć, że w świetle orzecznictwa Trybunału, przedsiębiorcą jest każdy podmiot prowadzący działalność gospodarczą, niezależnie od swojej formy organizacyjnej i prawnej oraz sposobu finansowania⁴. Prowadzenie działalności gospodarczej rozumiane jest przy tym jako oferowanie towarów lub usług na rynku, na którym istnieje lub może wystąpić konkurencja⁵. Zabytkowa Kopalnia Srebra i Sztolnia „Czarny Pstrąg” są zarządzane przez Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Tarnowskiej. Zgodnie z informacjami zawartymi na stronie internetowej ww. stowarzyszenia, jest to organizacja pozarządowa, która prowadzi działalność w zakresie turystyki industrialnej związanej z górnictwem rud srebra, ołowiu i cynku. Działalność ta polega na obsłudze ruchu turystycznego, w tym podziemnych tras turystycznych, organizacji imprez plenerowych, szkoleń i konferencji oraz udostępnianiu bazy noclegowej. Stowarzyszenie nie tylko zarządza tymi obiektami, ale także je utrzymuje i w nie inwestuje. Tym samym należy uznać, że stowarzyszenie prowadzi działalność gospodarczą, a w konsekwencji spełnia kryteria przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.

W kontekście pierwszej przesłanki pomocy należy zauważyć, że dotacja przyznawana jest z budżetu państwa przez ministra właściwego do spraw gospodarki złożami kopalin. Przesłanka ta jest zatem spełniona. Planowana dotacja spełnia również przesłankę selektywności, gdyż jest ona udzielana podmiotom wprost określonym w projekcie ustawy.

Przesłanka korzyści jest spełniona, ilekroć sytuacja finansowa przedsiębiorstwa ulega poprawie w wyniku interwencji państwa na warunkach innych niż normalne warunki rynkowe⁶, dzięki czemu znajduje się ono w korzystniejszej sytuacji niż jego konkurenci. Planowana dotacja na pokrycie kosztów utrzymania, zabezpieczenia i ratowania

⁴ Wyrok Trybunału z dnia 23 kwietnia 1991 r. w sprawie C-41/90 *Klaus Höfner i Fritz Elser przeciwko Macrotron GmbH*, [1991] ECR I-1979, pkt 21.

⁵ Wyrok Trybunału z dnia 25 października 2001 r. C-475/99 *Ambulanz Glöckner przeciwko Landkreis Südwestpfalz*, [2001] ECR I-8089, pkt 19 oraz wyrok Trybunału Sprawiedliwości UE z dnia 12 września 2000 r. w połączonych sprawach C-180/98 do C-184/98 *Pavlov i in.*, [2000] ECR I-6451, pkt 75.

⁶ *Zawiadomienie Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej*, Dz. Urz. UE C 262 z 19.7.2016 r., pkt 67.

Zabytkowej Kopalni Srebra i Sztolni „Czarny Pstrąg”, a więc dla obiektów rekreacyjno-turystycznych, uwolni Stowarzyszenie od kosztów, które w przeciwnym razie musiałoby ponieść w ramach swojej działalności. W konsekwencji można uznać, że dotacje przeznaczone dla Zabytkowej Kopalni Srebra i Sztolni „Czarny Pstrąg” w Tarnowskich Górach spełniają przesłankę korzyści.

W odniesieniu do przesłanki naruszenia konkurencji i wpływu na handel między państwami członkowskimi UE należy wyjaśnić, iż zgodnie z orzecznictwem Trybunału, uznaje się, że środek zakłóca konkurencję lub grozi jej zakłóceniem, jeżeli potencjalnie jest w stanie poprawić pozycję konkurencyjną beneficjenta w porównaniu z pozycją innych przedsiębiorstw, z którymi beneficjent konkuruje. *„Ze względów praktycznych zakłada się zatem, że do zakłócenia konkurencji w rozumieniu art. 107 Traktatu dochodzi w momencie przyznania przez państwo korzyści finansowej przedsiębiorstwu w sektorze zliberalizowanym, w którym istnieje lub mogłaby istnieć konkurencja”*⁷. Stosunkowo niewielka kwota pomocy, wielkość beneficjenta lub jego udział w rynku, również nie wykluczają możliwości wpływu na wymianę handlową między państwami członkowskimi⁸. Od 2017 r. Zabytkowa Kopalnia Srebra i Sztolnia „Czarny Pstrąg” zostały wpisane na Światową Listę Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego UNESCO. Ww. obiekty stanowią atrakcję regionalną, która wybierana jest również przez grupy i turystów zagranicznych. Strona internetowa Kopalni i Sztolni tłumaczona jest na wiele języków, w tym angielski, francuski i niemiecki, a zwiedzanie obiektów turystycznych dostępne jest w językach angielskim, niemieckim, rosyjskim, czeskim i hiszpańskim. Ponadto położenie tych obiektów w pobliżu Krakowa i Katowic powoduje, że są one bardziej dostępne dla obcokrajowców. Z ogólnodostępnych danych wynika, że wśród odwiedzających kopalnię ok. 5 tys. turystów to turyści zagraniczni (dane z 2017 r.). Ponadto w 2017 r. kopalnię i sztolnię odwiedziło łącznie ok. 130 tys. turystów, zaś 2018 r. było to już 170 tys.⁹ Wydaje się zatem, że są to obiekty mające potencjał do przyciągania turystów, w tym turystów z zagranicy. W związku z tym można uznać czwartą przesłankę pomocy publicznej za spełnioną.

Podsumowując powyższe, dotacja dla Zabytkowej Kopalni Srebra i Sztolni „Czarny Pstrąg”, przewidziana w ww. projekcie ustawy o zmianie ustawy o dotacji przeznaczonej

⁷ Decyzja Komisji z dnia 25 czerwca 2014 r. w sprawie pomocy państwa SA.20350 - (C 17/08) (ex NN 1/06) wdrożonej przez Republikę Czeską na rzecz szeregu regionalnych przewoźników autobusowych prowadzących działalność w kraju uściańskim (notyfikowana jako dokument nr C(2014) 4081), Dz. Urz. UE L 329 z 14.11.2014.

⁸ Wyrok Trybunału dnia 14 stycznia 2015 r. w sprawie C-518/13 *The Queen, na wniosek: Eventech Ltd przeciwko The Parking Adjudicator*, pkt 68, 81.

⁹ <https://www.portalsamorzadowy.pl/wydarzenia-lokalne/w-2018-r-ponad-170-tys-turystow-odwiedzilo-zabytki-tarnowskich-gor-z-listy-unesco,120743.html>,

dla niektórych podmiotów, może zostać zakwalifikowana jako pomoc publiczna w rozumieniu art. 107 ust.1 TFUE.

III. Kwalifikacja przedmiotowego finansowania jako pomocy na zachowanie dziedzictwa kulturowego.

Jak wskazano powyżej, *rozporządzenie 651/2014*, umożliwia udzielanie pomocy publicznej przedsiębiorstwom bez konieczności występowania o uprzednią zgodę do Komisji Europejskiej, o ile spełnione są warunki w nim określone. Art. 53 ww. *rozporządzenia 651/2014* przewiduje *pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego*. Zgodnie z art. 53 ust. 2 ww. *rozporządzenia 651/2014*, pomoc jest udzielana na materialne zasoby dziedzictwa kulturowego, w tym wszelkie formy ruchomego i nieruchomego dziedzictwa kulturowego, obiekty archeologiczne, pomniki, obiekty i budynki historyczne; dziedzictwo naturalne związane z dziedzictwem kulturowym lub jeśli zostały formalnie uznane za dziedzictwo kulturowe lub naturalne przez właściwe organy publiczne państwa członkowskiego. W związku z tym należy uznać, że Zabytkowa Kopalnia Srebra i Sztolnia „Czarny Pstrąg” kwalifikują się do takiej pomocy.

Ponadto, art. 53 ust. 3 ww. *rozporządzenia 651/2014* przewiduje, że pomoc może przybrać formę pomocy inwestycyjnej lub pomocy operacyjnej. Zgodnie z projektem *ustawy o zmianie ustawy o dotacji przeznaczonej dla niektórych podmiotów* finansowanie ma być przeznaczone na utrzymanie, zabezpieczenie i ratowanie zabytkowych części Zabytkowej Kopalni Srebra oraz Sztolni „Czarnego Pstraga”. W związku z tym pomoc może potencjalnie przybrać formę zarówno pomocy inwestycyjnej, jak i operacyjnej, co jest dopuszczalne z punktu widzenia art. 53 ust. 3 ww. *rozporządzenia 651/2014*.

Art. 53 ust. 4 i 5 ww. *rozporządzenia 651/2014* określają katalog kosztów, które mogą być pokrywane z pomocy publicznej. Natomiast art. 53 ust. 6 - 8 ww. *rozporządzenia 651/2014* określają warunki proporcjonalności pomocy, tj. sposób ograniczenia pomocy do niezbędnego minimum. Projekt *ustawy o zmianie ustawy o dotacji przeznaczonej dla niektórych podmiotów* nie zawiera jednak szczegółowego katalogu kosztów, które mogą być pokrywane z pomocy publicznej, jak również nie zawiera regulacji w zakresie wielkości pomocy. W tym kontekście należy zauważyć, że obecnie obowiązująca *ustawa o dotacji przeznaczonej dla niektórych podmiotów* w odniesieniu do innych podmiotów przewiduje katalog kosztów, które mogą zostać pokryte z dotacji. Przykładowo, art. 3 ust. 3 *ustawy* wskazuje, że przez zadania, utrzymania, zabezpieczenia i ratowania zabytkowych części zakładu górniczego Kopalnia Węgla Kamiennego „Guido” rozumie się:

1. rekultywację terenów pogórnicznych;
2. zabezpieczenie części zabytkowych, renowację zabytkowych wyrobisk, maszyn i urządzeń;
3. opracowanie projektów, dokumentacji, opinii, ekspertyz i analiz.

Zasadnym jest zatem, by *ustawa* określała taki katalog kosztów również w odniesieniu do Zabytkowej Kopalni Srebra i Sztolni „Czarny Pstrąg”. W związku z tym niezbędne jest odpowiednie uzupełnienie *projektu ustawy*.

Biorąc powyższe pod uwagę na chwilę obecną nie jest możliwa ocena, czy pomoc dla Zabytkowej Kopalni Srebra i Sztolni „Czarny Pstrąg” jest zgodna z warunkami określonymi w wyżej powołanych przepisach. Należy jednak zauważyć, że *ustawa o dotacji przeznaczonej dla niektórych podmiotów* nie stanowi programu pomocowego, a podstawę do udzielania pomocy indywidualnej, zaś szczegółowe warunki udzielenia pomocy określone są w umowie zawieranej przez Ministra Aktywów Państwowych z podmiotem określonym w ustawie. W związku z tym Minister ma możliwość takiego zaprojektowania umowy, aby zapewnić zgodność pomocy z warunkami określonymi w ww. *rozporządzeniu 651/2014*.

Podsumowując powyższe należy stwierdzić, że dotacja przewidziana w projekcie *ustawy o zmianie ustawy o dotacji przeznaczonej dla niektórych podmiotów* dla Zabytkowej Kopalni Srebra i Sztolni „Czarny Pstrąg” stanowi pomoc publiczną w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE. Pomoc ta mogłaby spełniać warunki określone w ww. *rozporządzeniu 651/2014* i w konsekwencji nie podlegać obowiązkowi notyfikacji do Komisji Europejskiej.

Z poważaniem,
Tomasz Chróstny
Prezes
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
/podpisano elektronicznie/